

Nr 120

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472); given Stockholms slott den 5 april 1968.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden och lagrådets protokoll, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472).

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Herman Kling

Propositionens innehåll

I propositionen föreslås att beslutanderätten i ärenden om tillsättande av auditor i krigsmaktens krigsorganisation flyttas från Kungl. Maj:t till överbefälhavaren. Vidare föreslås vissa ändringar i bestämmelserna om vilka militära befattningshavare som har bestraffningsrätt i disciplinmål och som har tillrättavisningsrätt. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1968.

Förslag

till

Lag**om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472)**

Härigenom förordnas, att 12, 13, 17, 19 och 66 §§ militära rättegångslagen den 30 juni 1948¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

12 §.

Bestraffningsrätt i disciplinmål tillkommer nedannämnda befattningshavare, envar över den personal som står under hans befäl, nämligen

1. *cheferna för försvarsstaben, armén, marinen och flygvapnet;*

2. *militärbefälhavare och annan omedelbart under chefen för armén lydande chef, försvarsområdesbefälhavare samt chef för regemente eller därmed likställt förband vid armén av lägst regementsofficers grad eller tjänsteklass;*

3. *marindistriktchef, chef för örlogsstation eller örlogsvarv, inspektören för kustartilleriet, chef för kustartilleriförsvar och chef för regemente eller därmed likställt förband vid kustartilleriet av lägst regementsofficers grad eller tjänsteklass;*

Bestraffningsrätt i disciplinmål tillkommer nedannämnda befattningshavare, envar över den personal som står under hans befäl, nämligen

1. *chefen för försvarsstaben, militärbefälhavare och chef för militär-områdesstab samt chefen för Gotlands militärkommando;*

2. *chefen för armén, chefen för arméstaben, rikshemvärnschefen och försvarsområdesbefälhavare;*

3. *chefen för marinen, chefen för marininstaben, chefen för kustflottan, chef för örlogsbas, chef för kustartilleriförsvar och chefen för sjövärns-kåren;*

¹ Senaste lydelse av 66 § se 1966:417.

(Nuvarande lydelse)

4. chef för flygeskader, flygflottilj eller därmed likställt förband vid flygvapnet av lägst regementsofficers grad eller tjänsteklass, så ock chef för flygbasområde; samt

5. den som — — — — — nämnda befattningshavare.

(Föreslagen lydelse)

4. chefen för flygvapnet, chefen för flygstaben och chefen för första flygeskadern; samt

13 §.

Befogenhet som i 12 § sägs tillkommer ock, även om det ej följer redan av nämnda paragraf, följande befattningshavare där de äro av lägst regementsofficers grad eller tjänsteklass, nämligen

1. kommendant, platsbefälhavare och chef för skola, kommendering, verk eller inrättning som ej tillhör visst förband inom krigsmakten;

2. chef för detacherad avdelning eller för sådan avdelning av förband som är varaktigt förlagd å annan ort än förbandet;

3. chef för fartygsförband eller fartyg;

4. sektionschef och därmed likställd chef vid kustartilleriförsvar; samt

5. i de — — — — — vid krigsmakten.

Har befattningshavare — — — — — kunna ske.

Befogenhet som i 12 § sägs tillkommer ock, även om det ej följer redan av nämnda paragraf, följande befattningshavare där de äro av lägst regementsofficers grad eller tjänsteklass, nämligen

1. garnisonschef, cheferna för krigsmaktens centrala förvaltningsmyndigheter, gemensamma institutioner och gemensamma utbildningsanstalter, chef för tyg-, tygverkstads- eller intendenturförvaltning inom militärområde och militärkommando samt chef för anstalt som lyder under central förvaltningsmyndighet;

2. personalkårchef och chef för förband enligt krigsmaktens indelning i fred;

3. chef för luftförsvarssektor, chef för marint bevakningsområde samt chef för fartygsförband, fartyg eller örlogsdepå;

4. chef för kommendering som ej tillhör visst förband inom krigsmakten och chef för avdelning av förband som är varaktigt förlagd på annan ort än förbandet; samt

Befogenhet som avses i andra stycket tillkommer överbefälhavaren i fråga om befattningshavare över vil-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ken försvarsgrenschef icke har befälsrätt.

17 §.

Under beredskapstillstånd och då riket är i krig äger Konungen, i den mån förhållandena därtill föranleda, förordna att befattningshavare som har lägst underofficers grad eller tjänsteklass skall äga bestraffningsrätt i disciplinmål över underlydande personal, ändå att sådan rätt icke eljest tillkommer honom.

Konungen äger, i den mån förhållandena därtill föranleda, förordna att befattningshavare som har lägst underofficers grad eller tjänsteklass skall under beredskapstillstånd och då riket är i krig äga bestraffningsrätt i disciplinmål över underlydande personal, ändå att sådan rätt icke eljest tillkommer honom.

19 §.

Auditör förordnas av Konungen.

Auditör med tjänstgöring i krigsmaktens fredsorganisation eller vid svensk beredskapsstyrka för FN-tjänst förordnas av Konungen. Annan auditör förordnas av överbefälhavaren. I motsvarande ordning förordnas, där så anses erforderligt, vice auditör att vid förhinder för auditören träda i hans ställe.

Där så anses erforderligt förordnar Konungen vice auditör att vid förhinder för auditören träda i hans ställe. Konungen meddelar ock närmare bestämmelser om beviljande av ledighet och förordnande av vikarie för auditör.

Auditör må endast den vara som uppfyller villkoren för utövande av domarämbete. Innan auditör inträder i tjänstgöring skall han hava avlagt domared.

Vad i rättegångsbalken är stadgat om jäv mot domare skall i tillämpliga delar gälla i fråga om auditör.

Endast den som uppfyller villkoren för utövande av domarämbete och har avlagt domared får tjänstgöra som auditör.

Rättegångsbalkens regler om jäv mot domare gälla i tillämpliga delar i fråga om auditör.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Närmare bestämmelser om auditor meddelas av Konungen.

66 §.

Rätt att ————— sådan rätt.

Tillrättavisningsrätt mot underlydande tillkommer även den som, utan att äga bestraffningsrätt i disciplinmål, innehar ovan i 13 § första stycket omförmäld befattning och har lägst underofficers grad eller tjänstklass, så ock chef för bataljon eller däremot svarande avdelning vid armén eller marinen, chef för division eller däremot svarande avdelning vid flygvapnet samt chef för örlogsdepå.

Såvitt angår underlydande manskap må tillrättavisning ock åläggas av chef för kompani eller däremot svarande avdelning, chef för skola som tillhör visst förband inom krigsmakten, sekond å fartyg vars chef innehar lägst regementsofficers grad och kasernbefälhavare vid flottan ävensom chef för ekipagesektion å flottans varv. Vad i detta stycke stadgas skall icke äga tillämpning å hemvärnet.

Tillrättavisningsrätt mot underlydande tillkommer även den som, utan att äga bestraffningsrätt i disciplinmål, innehar ovan i 13 § första stycket omförmäld befattning och har lägst underofficers grad eller tjänstklass, så ock chef för bataljon eller däremot svarande avdelning.

Såvitt angår underlydande underbefäl och meniga må tillrättavisning ock åläggas av chef för kompani eller däremot svarande avdelning, chef för utbildningsanstalt, sekond å fartyg vars chef innehar lägst regementsofficers grad och i de fall Konungen bestämmer annan befattningshavare vid krigsmakten. Vad i detta stycke stadgas skall icke äga tillämpning å hemvärnet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1968.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 16 februari 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MÖRBERG.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *tillsättning av auditörstjänster m. m.* och anför.

Departementsutredningen har i promemoria 91 den 7 september 1967 om befogenheten att förordna auditörer m. m. föreslagit, att beslutanderätten i ärenden om tillsättande av auditör flyttas från Kungl. Maj:t till överbefälhavaren. Över promemorian har yttranden avgetts av justitiekanslern (JK), samtliga hovrätter, överbefälhavaren, försvarets civilförvaltning, Statstjänstemännens riksförbund (SR) och Föreningen Sveriges auditörer. Överbefälhavaren har bifogat yttranden från försvarsgrenscheferna. Sveriges akademikers centralorganisation har anslutit sig till vad Föreningen Sveriges auditörer anför.

Under senare år har genomförts en omfattande omorganisation av krigsmaktens ledning. Mot bakgrunden härav och andra organisationsförändringar inom krigsmakten har bestämmelserna om vilka militära befattningshavare som har bestraffningsrätt och tillrättavisningsrätt översetts. De ändringar i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472) som denna översyn föranleder bör tas upp till behandling samtidigt med det nämnda utredningsförslaget.

Nuvarande bestämmelser om auditörer

Fråga om ansvar för brott som begås av krigsman handläggs i vissa fall inom krigsmakten. Detsamma gäller ärende om ersättning för förlust eller skada på krigsmakten tillhörig egendom. Enligt militära rättegångslagen har dock endast vissa befattningshavare inom krigsmakten rätt att ålägga straff eller ersättningsskyldighet (12, 13 och 59 §§). I handläggningen av sådana frågor biträds dessa befattningshavare av auditör. Auditör har även vissa uppgifter i ärenden om disciplinär bestraffning av civila tjänstemän.

Auditör får endast den vara som uppfyller villkoren för att utöva domar-
ämbete. Han skall ha avlagt domared innan han börjar tjänstgöra. Rättegångsbalkens regler om jäv mot domare gäller i tillämpliga delar. Auditör är jämte den bestraffningsberättigade ansvarig för beslut som denne fattar på tillstyrkan av auditören. När behov anses föreligga förordnas vice auditör att vid förhinder för auditören träda i hans ställe.

Auditörer finns såväl i krigsmaktens fredsorganisation som i dess krigsorganisation. Bestämmelser om förordnande av auditör samt om hans ställning m. m. finns i 18—20 §§ militära rättegångslagen och i instruktionen den 6 maj 1966 (nr 165) för auditör. Kungl. Maj:t har vidare i brev den 4 juni 1964 utfärdat bestämmelser om auditörsorganisationen. För auditörer och vice auditörer i fredsorganisationen och krigsorganisationen gäller i stort samma bestämmelser. Bestämmelserna i 1964 års brev avser dock endast auditörerna i fredsorganisationen.

Kungl. Maj:t förordnar auditör hos en eller flera bestraffningsberättigade befattningshavare. Finns auditör inte förordnad hos viss befattningshavare är den auditör behörig som har förordnats att biträda närmast högre befattningshavare. Auditör förordnas efter förslag av överbefälhavaren. Innan överbefälhavaren avger förslag, skall han höra den hos vilken auditören skall förordnas samt den hovrätt inom vars domkrets auditören skall tjänstgöra. Hovrättens yttrande upptar behöriga sökande i den ordning de bör komma i fråga. Tjänst som auditör i fredsorganisationen ledigförklaras, medan auditör i krigsorganisationen kan förordnas utan kungörelseförfarande. Enligt uttalande av departementschefen vid tillkomsten av militära rättegångslagen (prop. 1948: 216 s. 116) bör som auditör i första hand komma i fråga domare eller den som har tjänstgjort vid domstol eller som advokat vid domstol. I praxis har detta uttalande, som inte föranledde någon erinran från riksdagen (1 LU 41; rskr 346), varit vägledande när tjänst för auditör tillsatts. Kungl. Maj:t har som regel följt överbefälhavarens förslag som inte brukat avvika från hovrättens yttrande. Auditör förordnas att tjänstgöra tills vidare, dock längst till utgången av den månad då han fyller 67 år. Vice auditör förordnas enligt samma bestämmelser som gäller för auditör.

När auditör är hindrad att utöva sin tjänst utövas denna av vice auditören. Överbefälhavaren beslutar om ledighet för auditör. Auditör har rätt till årlig semester. Är vice auditören inte hindrad att utöva auditörstjänsten bestämmer dock auditören om förläggningen av sin semester och om annan ledighet för sig själv under sammanlagt högst tre månader varje år. Fordras vikarie för auditör och finns inte vice auditör eller är denne förhindrad, får överbefälhavaren utse lämplig och behörig person att uppehålla tjänsten. Sådant förordnande får inte meddelas för längre tid än sex månader i följd. Annat vikariat tillsätts i samma ordning som tjänsten. Auditör skall hålla den hos vilken han är förordnad underrättad om var och när han kan träffas. Motsvarande underrättelseskyldighet åvilar vice auditören i förhållande till

auditören. Auditör och vice auditör i fredsorganisationen uppbär arvode. Arvodet till auditör varierar mellan 3 000 kr. och 12 000 kr. för år, beroende på antalet förband och staber hos vilkas chefer auditören tjänstgör. Vice auditör uppbär arvode med 300 kr. för år jämte särskild ersättning för den tid han tjänstgör. Om auditör eller vice auditör i visst fall biträder chef för detacherad avdelning, utgår ersättning med visst belopp för varje ärende.

F. n. finns 51 auditörer i fredsorganisationen och för var och en av dem en vice auditör. Kungl. Maj:t avgjorde år 1965 sju, år 1966 sex och år 1967 åtta ärenden om tillsättning av auditör eller vice auditör. Förordnanden i krigsorganisationen har inte meddelats. Detta beror på att auditör enligt militära rättegångslagen måste förordnas hos en eller flera bestämda bestraffningsberättigade befattningshavare. Sådana förordnanden låter sig inte väl förena med krigsplaceringsystemet. Krigsplaceringarna växlar tämligen ofta och det skulle bli nödvändigt att kontinuerligt pröva om eventuella förordnanden. Överbefälhavaren har nu i befattningarna för auditör vid brigader och andra krigsförband krigsplacerat värnpliktiga som uppfyller kompetenskraven för auditör. Den inkallade auditören har åtnjutit de förmåner som hans militära grad berättigar honom till. Vid inkallelser under fredstid till krigsförbandsövningar har dessa värnpliktiga dock inte ansetts ha rätt att utföra auditörs uppgifter. Uppgifterna har i stället utförts av närmast berörd auditör i fredsorganisationen.

Det bör slutligen nämnas att auditör förordnas även vid beredskapsstyrka som Sverige ställer till FN:s förfogande. Förslag till sådant förordnande avges av chefen för armén som på överbefälhavarens uppdrag handlägger hithörande ärenden. Till auditör förordnas vanligen en domare som utan alltför stora svårigheter kan beredas erforderlig tjänstledighet. Under senare år har i genomsnitt tre å fyra sådana auditörer utsetts årligen.

Departementsutredningen

Departementsutredningen erinrar om att beslutanderätten i ärenden om tillsättande av statliga tjänster under senare år i betydande omfattning har flyttats från Kungl. Maj:t till underlydande myndigheter. Utredningen anför i huvudsak följande. En sådan omläggning bör kunna genomföras även beträffande befattningarna som *auditör i fredsorganisationen*. Det bör i regel ankomma på överbefälhavaren att förordna auditör efter hörande av den berörda hovrätten och den eller de befattningshavare som auditören skall biträda. Endast sällan torde det vara tveksamt vem av flera sökande som bör förordnas. Enligt gällande praxis skall ju i första hand komma i fråga domare eller den som har tjänstgjort vid domstol eller som i egenskap av advokat uppträtt inför domstol. Det bör åligga överbefälhavaren att lämna underrättelse om meddelade förordnanden till cheferna för justitie- och försvarsdepartementen samt vederbörande hovrätt. Förordnande som audi-

tör bör upphöra automatiskt om krigsmakten krigsorganiserar. — Om förordnanden av *auditör i krigsorganisationen* skall äga rum i framtiden, synes enligt utredningen även sådana förordnanden böra meddelas av överbefälhavaren och inte av Kungl. Maj:t. Nyttan av att meddela särskilda förordnanden kan emellertid ifrågasättas. I huvudsaklig anslutning till hitillsvarande praxis bör i stället behovet av auditörer i första hand fyllas genom att värnpliktiga utan särskilt förordnande krigsplaceras i befattningarna. Täcker antalet värnpliktiga auditörer inte krigsorganisationens behov, bör reservofficerare kunna krigsplaceras i befattningarna eller i värnpliktshänseende överåriga tas i anspråk genom krigsfrivilligavtal eller med stöd av lagen den 30 maj 1952 (nr 269) om skyldighet för civilförsvarspliktig att tjänstgöra vid krigsmakten. Hinder bör inte heller föreligga att kommendera den som fyller kompetenskraven enligt 19 § tredje stycket militära rättegångslagen att vid sidan av annan krigsbefattning tjänstgöra som auditör eller vice auditör. Ärenden angående auditör i krigsorganisationen bör inte avgöras av Kungl. Maj:t utan av lägre myndighet. De bör hållas samman av överbefälhavaren. Denne bör med jämna tidsintervaller — varje eller vartannat år — för varje hovrätt göra en förteckning över de personer, som med hänsyn till krigsmaktens behov i övrigt kan tas ut till auditörsbefattning och som tjänstgör vid hovrätten eller har sitt huvudsakliga arbete inom hovrättens domkrets. Förteckningarna sänds över till resp. hovrätt för yttrande. Hovrätten yttrar sig främst om vederhörandes lämplighet som auditör. Av hovrättens yttrande bör även framgå om någon av de föreslagna nyss har fått eller inom kort kommer att få sådana arbetsuppgifter att vederbörande bör friställas från tjänstgöring vid krigsmakten med stöd av bestämmelserna i uppskovskungörelsen den 10 april 1959 (nr 146). Överbefälhavaren skall sedan ha frihet att med underlag av förteckningarna och hovrätternas yttranden genom krigsplacering eller på annat sätt tillgodose krigsorganisationens behov av auditörer och ersättare för dessa. Under beredskapstillstånd och krig torde kravet på hovrätts yttrande få eftersättas.

Utredningen erinrar om att en omläggning enligt utredningens förslag förutsätter ändring av militära rättegångslagen. Även 1966 års auditörsinstruktion måste ändras. Utredningen har upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 18 och 19 §§ militära rättegångslagen. Lagförslaget torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Remissyttrandena

Förslaget om decentralisering av befogenheten att förordna *auditörer i fredsorganisationen* lämnas utan erinran av *överbefälhavaren, chefen för flygvapnet, försvarets civilförvaltning, Göta hovrätt* och *SR. Svea hovrätt* finner det naturligt att befogenheten att förordna auditör i freds-

organisationen flyttas från Kungl. Maj:t till underordnad myndighet men anser det böra övervägas, om det inte från principiella och praktiska synpunkter är lämpligare att dessa auditörer förordnas av hovrätterna i stället för av överbefälhavaren. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* ifrågasätter om det är något väsentligt vunnet med en ändring av gällande ordning för dessa förordnanden. Enligt *chefen för marinen* kan det synas önskvärt att Kungl. Maj:t även i framtiden beslutar om tillsättande av auditörer.

Förslaget avstyrks av *JK, hovrätten för Västra Sverige, hovrätten för Nedre Norrland, hovrätten för Övre Norrland och Föreningen Sveriges auditörer.*

JK anser det vara av vikt att den självständighet mot de militära myndigheterna som auditören intar alltjämt upprätthålls. En oberoende ställning för auditören låter sig emellertid svårligen förena med en utnämningssrätt för överbefälhavaren. En sådan rätt skulle för övrigt leda till att överbefälhavaren kom att utse sin egen auditör. Det torde kunna ifrågasättas om detta skulle stå i god överensstämmelse med den militära rättegångslagens allmänna grunder. Principiella skäl talar därför mot att utnämningssrätten flyttas från Kungl. Maj:t till överbefälhavaren. Auditörens självständiga ställning med samma ansvar för ärendenas avgörande som den bestraffningsberättigade befattningshavaren framhålls också av *hovrätten över Skåne och Blekinge, hovrätten för Västra Sverige, hovrätten för Nedre Norrland och hovrätten för Övre Norrland*. Auditören måste enligt *hovrätten för Övre Norrland* i väsentliga avseenden inta en fri och oberoende ställning gentemot krigsmakten med självständigt ansvar för ärendenas avgörande. I sin tjänsteutövning får auditören inte betrakta sig endast som krigsmaktens lojale tjänsteman utan måste även känna sig företrädare samhället i övrigt och dess värderingar. Med en sådan syn på auditörernas ställning är det inte väl förenligt att de skall förordnas av överbefälhavaren. Auditören är enligt *hovrätten över Skåne och Blekinge* att betrakta som en företrädare för den vanliga, fredstida rättsvärden och bör därför inte ta sitt uppdrag från militär befälhavare. *Hovrätten för Nedre Norrland* anser, att auditörerna bör tillsättas i samma ordning som i allmänhet gäller beträffande domare. *Hovrätten för Västra Sverige* erinrar om att auditörernas verksamhet också är knuten till högre militära befattningshavare, som alla torde utses av Kungl. Maj:t, och att även domartjänster tillsätts av Kungl. Maj:t. Även *Föreningen Sveriges auditörer* hänvisar till den av ålder gällande huvudregeln att domare skall utses av Kungl. Maj:t. *JK, hovrätten över Skåne och Blekinge, hovrätten för Västra Sverige, hovrätten för Nedre Norrland och hovrätten för Övre Norrland* samt *Föreningen Sveriges auditörer* framhåller, att det årliga antalet ärenden angående förordnande av auditör är ringa, att handläggningen inte torde vara särskilt tidskrävande och att den föreslagna decentraliseringen därför inte skulle medföra några nämnvärda organisatoriska vinster. Detta gäller enligt *hovrätten för Övre Norrland* särskilt vid beaktande av att de tveksamma ären-

dena även med en decentralisering ofta kan antas komma under Kungl. Maj:ts prövning efter besvär. Samma tankegång framförs också av *Föreningen Sveriges auditörer*.

Om decentralisering genomförs, anser *hovrätten över Skåne och Blekinge* samt *hovrätten för Övre Norrland*, att ifrågavarande ärenden bör handläggas av hovrätterna. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* påpekar att ledighetsansökningar och förordnande av vikarie kan handläggas med mindre omgång, om auditörsförordnanden hålls samman hos hovrätterna.

Hovrätten för Övre Norrland finner det vara olämpligt att, såsom utredningen förordat, förordnande som auditör i fredsorganisationen automatiskt upphör om krigsmakten krigsorganiserar. Dessa förordnanden bör enligt hovrättens mening upphöra att gälla endast för tid under vilken krigsmakten är krigsorganiserad. Så snart krigsmakten återgår på fredsfot, bör den fredstida auditörsorganisationen automatiskt återupplivas. Utredningens tanke i förevarande hänseende förefaller *Föreningen Sveriges auditörer* dunkel. Erfarenheterna från den förstärkta försvarsberedskapen under det senaste världskriget talar näppeligen för att de civila auditörerna automatiskt skulle bli överflödiga.

Utredningens förslag i fråga om sättet att tillgodose behovet av auditörer i krigsorganisationen får ett i stort sett positivt mottagande av remissinstanserna. Förslaget lämnas sålunda utan erinran av *överbefälhavaren, försvarets civilförvaltning, Svea hovrätt, Göta hovrätt, hovrätten över Skåne och Blekinge, hovrätten för Västra Sverige* och *SR* samt biträds av *hovrätten för Övre Norrland*. *Svea hovrätt* framhåller dock önskvärdheten av att man även inom krigsorganisationen försöker få auditörer med tjänstgöring som domare eller som advokat vid domstol och, så långt möjligt, sådana som därjämte har erfarenhet av tjänstgöring som auditör inom fredsorganisationen. *Hovrätten för Västra Sverige* framför önskemålet att förteckning över de personer, som med hänsyn till krigsmaktens behov kan tas ut till auditörsbefattning, upprättas och tillställs hovrättens president årligen för att på så sätt åstadkomma en bättre samordning med hovrättens årligen återkommande uppskovsplanläggning. Enligt *försvarets civilförvaltning* skulle det vid ett genomförande av utredningens förslag inte behövas särskilda avlöningsbestämmelser, eftersom auditörer i likhet med annan personal som tas i anspråk för krigstjänstgöring får förmåner enligt sin tjänsteställning eller, i förekommande fall, enligt de föreskrifter som gäller för civilförsvarspliktig personal.

Om förordnande av auditörer i krigsorganisationen överhuvudtaget finnes böra utfärdas, avstyrker *JK* decentralisering av sådana ärenden. Enligt *hovrätten för Nedre Norrland* innehåller utredningens promemoria inte tillräckliga uppgifter för att bedöma hur tillsättningen av dessa auditörer lämpligen bör anordnas. Förhållandena torde emellertid böra ses i samband med organisationen av krigsrätterna, en fråga som inte berörs i promemorian. *Föreningen Sveriges auditörer* anser, att en anordning med krigspla-

cering av kompetenta värnpliktiga eller andra svåriligen kan förenas med det i promemorian konstaterade förhållandet att auditör enligt instruktionen är tjänsteman. Enligt föreningens mening bör värnpliktig personal ges särskilt förordnande, om den tas i anspråk som auditör i krigsorganisationen. Från praktiska synpunkter förefaller det enda möjliga vara att förordnandena meddelas av överbefälhavaren, som därvid till sin ledning bör ha av vederbörande hovrätt lämnade förord. Om man väljer utvägen att utse auditör utan förordnande, torde det emellertid bli nödvändigt att närmare överväga en sådan auditörs ställning inom krigsorganisationen. Efter avskaffandet av krigsrättsorganisationen i fredstid har det inte funnits och inte heller erfordrats någon bestämmelse om auditörs militära tjänsteställning, men i en organisation av tänkt slag kan enligt föreningens mening den enskilde värnpliktige auditörens skicklighet som soldat inte få bli avgörande vid bestämmande av ställning och avlöningsförmåner vid ett tvångsvis utnyttjande av hans civila meriter.

Departementschefen

Auditören är juridisk expert åt vissa befattningshavare inom krigsmakten vid handläggningen av frågor inom den militära rättsvården. Förordnande som auditör meddelas av Kungl. Maj:t efter förslag av överbefälhavaren.

När tjänst som auditör i fredsorganisationen skall ny- eller återbesättas ledigförklaras den i sådan ordning som föreskrivs i statstjänstemannastadgan. Ansökan ges in till överbefälhavaren, som hör den eller de befattningshavare hos vilka auditören skall tjänstgöra samt den hovrätt inom vars domkrets tjänstgöringen skall ske. Hovrättens yttrande tar upp behöriga sökande i den ordning de enligt hovrättens mening bör komma i fråga. Till auditör utses i första hand domare eller den som har tjänstgjort vid domstol eller som advokat vid domstol. Auditör förordnas tills vidare, dock längst intill utgången av den månad under vilken han fyller 67 år.

I krigsorganisationen är gången vid förordnande av auditör enligt militära rättegångslagen och 1966 års auditörsinstruktion densamma som i fredsorganisationen. Ledigförklarande behöver dock inte ske. Några förordnanden av detta slag har inte meddelats. I krigsbefattningarna har överbefälhavaren krigsplacerat värnpliktiga som uppfyller för auditör fastställda fordringar.

Vad här sagts om auditör gäller även vice auditör. För auditör i beredskapsstyrka för FN-tjänst gäller i viss utsträckning särskilda bestämmelser.

Beslutanderätten i ärenden om tillsättning av statliga tjänster har under senare år i stor utsträckning flyttats från Kungl. Maj:t till underlydande myndigheter. Departementsutredningen har nu föreslagit en sådan delegering även beträffande förordnande av auditör. Remissinstanserna har i

många fall ställt sig principiellt kritiska mot decentraliseringstanken. Man hävdar därvid, att auditören med hänsyn till sin ställning och sina uppgifter bör tillsättas i samma ordning som i allmänhet gäller för domare, dvs. av Kungl. Maj:t. Det framhålls också att ett genomförande av förslaget knappast skulle medföra några nämnvärda organisatoriska vinster.

Enligt min mening bör auditör i fredsorganisationen samt auditör i beredskapsstyrka för FN-tjänst liksom hittills förordnas av Kungl. Maj:t. Jag är alltså inte beredd att tillstyrka utredningens förslag i denna del. Förordnande som auditör i fredsorganisationen bör inte heller som utredningen föreslagit upphöra om krigsmakten krigsorganiseras. Man måste räkna med att en återgång till fredsorganisation kan ske. Krigsorganiseras ett förband, vars chef biträds av auditör, upphör emellertid auditörens tjänstgörings-skyldighet på grund av fredsförordnandet.

Behovet av auditörer i krigsorganisationen skall enligt utredningens förslag tillgodoses genom att värnpliktiga och reservofficerare utan särskilt förordnande krigsplaceras i befattning som auditör eller kommenderas att tjänstgöra som auditör. Utredningen anser att också i värnpliktshänseende överåriga bör kunna tas i anspråk genom krigsfrivilligavtal eller med stöd av lagen om skyldighet för civilförsvarspliktig att tjänstgöra vid krigsmakten. Hithörande ärenden bör enligt utredningen hållas samman av överbefälhavaren. Utredningens förslag i nämnda hänseenden har i stort sett mottagits positivt av remissinstanserna. I likhet med Föreningen Sveriges auditörer anser jag det emellertid mindre lämpligt att värnpliktig och annan personal tas i anspråk som auditör utan särskilt förordnande. Även auditör i krigsorganisationen bör sålunda enligt min mening förordnas särskilt. Jag anser det vidare vara olämpligt att personal kommenderas att vid sidan av annan krigsbefattning tjänstgöra som auditör. Den som får förordnande bör krigsplaceras i befattning för auditör. Förordnandet bör knytas till en eller flera bestraffningsberättigade befattningshavare som anges i auditörens krigsplacerings- eller krigstjänstgöringsorder. Ett visst antal auditörskompetenta personer bör registreras i personalreserv för senare auditörsförordnande hos bestraffningsberättigad chef. Förordnande bör i första hand ges åt värnpliktiga och civilförsvarspliktiga med skyldighet att tjänstgöra vid krigsmakten, givetvis under förutsättning att vederbörande uppfyller föreskrivna kompetenskrav för auditör. Även krigsfrivilliga bör komma i fråga. Auditör i krigsorganisationen förutsätts skola tjänstgöra även under krigsförbandsövning m. m. med det förband där han är krigsplacerad. Om fredsauditör får förordnande som auditör i krigsorganisationen, bör han om det är möjligt placeras vid den depå som i krigsorganisationen ersätter det förband där han tjänstgör i fred. Auditör i krigsorganisationen bör hänföras till krigsmaktens civila personal med officers tjänsteställning och bör under tjänstgöring ha ekonomiska förmåner efter sin tjänsteställning. Reservofficerarna tillhör krigsmaktens fast anställda personal med utbild-

ning, tjänstgöringsskyldighet och ekonomiska förmåner enligt särskilda bestämmelser. Det är därför inte lämpligt att som utredningen föreslagit förordna reservofficerare till krigsauditörer även om deras civila kvalifikationer skulle göra dem väl lämpade därtill.

När det därefter gäller frågan, vem som skall förordna auditör i krigsorganisationen, gör sig samma synpunkter gällande som i frågan att decentralisera auditörsförordnanden i fredsorganisationen. Här måste emellertid beaktas att krigsförbanden kan vara föremål för organisatoriska förändringar oftare än fredsförbanden och att auditörspersonalens krigsplacering växlar tämligen ofta. Dessa förhållanden medför naturligen att auditörsförordnandena kontinuerligt måste följas upp. Endast överbefälhavaren torde ha möjligheter att med tillräcklig snabbhet och effektivitet genomföra denna uppföljning. Enligt min mening är de praktiska fördelarna med att låta överbefälhavaren hålla samman förordnandena i krigsorganisationen så stora, att de mer än väl uppväger de principiella olägenheterna med en sådan ordning. Jag föreslår därför, att överbefälhavaren skall förordna auditör i krigsorganisationen. Sådan auditör bör liksom f. n. kunna förordnas utan kungörelseförfarande. Innan överbefälhavaren förordnar auditör bör yttrande beträffande den som avses bli förordnad inhämtas från presidenten i den hovrätt, inom vars domkrets vederbörande utövar sin yrkesverksamhet eller är bosatt. Kravet på yttrande bör efterges under beredskapstillstånd och krig. Föreskrifter om inhämtande av yttrande bör kunna meddelas av Kungl. Maj:t.

Förslaget att decentralisera befogenheten att förordna auditör i krigsorganisationen kräver ändring i militära rättegångslagen.

I detta sammanhang föreslår jag, som jag inledningsvis har antytt, även vissa ändringar i bestämmelserna om vilka militära befattningshavare som har bestraffningsrätt i disciplinmål och som har tillrättavisningsrätt. Dessa bestämmelser har setts över med utgångspunkt från vad som föreskrivs om krigsmaktens organisation i kungörelsen den 16 juni 1966 (nr 483) om krigsmaktens indelning i fred och Sveriges militärterritoriella indelning. Översyn behövs även av 1966 års auditörsinstruktion och av vissa kungörelser. Jag ämnar i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t de ändringar som behövs i instruktionen och dessa kungörelser.

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet, efter samråd med chefen för försvarsdepartementet, upprättats förslag till lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472). Lagändringen bör träda i kraft den 1 juli 1968. Förslaget torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilaga 2*.¹

¹ Bilagan har uteslutits här. Förslaget i bilagan är likalydande med det förslag som är fogat vid propositionen fränsett vissa mindre ändringar av redaktionell art.

Specialmotivering

12 §.

Organisationsförändringarna inom krigsmakten föranleder en omarbetning av bl. a. 12 §. Någon ändring i principerna för bestraffningsrätten föreslås emellertid inte. Genom de ändringar som föreslås i 12 och 13 §§ blir kungörelsen den 15 juni 1956 (nr 350) om bestraffningsrätt i disciplinmål för vissa befattningshavare vid krigsmakten överflödig. Jag ämnar i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att den upphävs.

Under punkt 1 av 12 § tas i förslaget upp vissa högre befattningshavare, som efter omorganisationen av krigsmaktens ledning inte ingår i försvarsgrenarna. Därefter anges i punkterna 2—4 de högre befattningshavare inom de olika försvarsgrenarna som har bestraffningsrätt. Nuvarande bestämmelser i punkterna 2—4 om förbandschefs bestraffningsrätt har förts till 13 §, där de tagits in i första stycket punkt 2.

Punkt 1 kommer sålunda att enligt förslaget uppta — förutom chefen för försvarsstaben som redan nu nämns där — militärbefälhavarna, cheferna för militärområdesstaberna och chefen för Gotlands militärkommando.

Punkt 2 omfattar enligt förslaget högre befattningshavare vid armén. Liksom hittills upptas chefen för armén och försvarsområdesbefälhavarna. Uttrycket »annan omedelbart under chefen för armén lydande chef», som nu finns i denna punkt, innefattar chefen för arméstaben, rikshemvärnschefen, personalkårcheferna vid armén och personalkårchefen för militärmusiken och därjämte cheferna för vissa utbildningsanstalter. Av dessa tas i förslaget med endast chefen för arméstaben och rikshemvärnschefen. De övriga tas upp i 13 § (jfr första stycket punkterna 2 och 5 i sistnämnda paragraf).

Punkt 3 avser befattningshavare vid marinen. Den nuvarande uppräkningsen i denna punkt är till stora delar inaktuell, eftersom marindistriktet, örlogsstationerna och örlogsvarven liksom inspektören för kustartilleriet har utgått ur organisationen. Förutom chefen för marinen, kustartilleriförsvarsheferna, cheferna för örlogsbaserna och chefen för kustflottan räknas i förslaget upp chefen för marinstaben och chefen för sjövärnskåren. De sistnämnda befattningshavarna omfattas nu av 1956 års bestraffningsrättskungörelse.

Punkt 4 avser befattningshavare vid flygvapnet. Med undantag för första flygeskadern har flygeskadern utgått ur organisationen. Här tas sålunda i förslaget upp chefen för flygvapnet, chefen för flygstaben och chefen för första flygeskadern. Av dessa omfattas nu chefen för flygstaben av 1956 års bestraffningsrättskungörelse.

13 §.

Första stycket.

Under *punkt 1* nämns f. n. såsom bestraffningsberättigade kommandant och platsbefälhavare samt chef för skola, kommendering, verk eller inrättning, som inte hör till visst förband inom krigsmakten.

I förslaget har beaktats, att kommandant och platsbefälhavare numera motsvaras av garnisonschef. Chef för kommendering har ansetts böra tas upp under *punkt 4*.

Det svårtolkade uttrycket »verk eller inrättning» har inte ansetts böra bibehållas. Med uttrycket åsyftas bl. a. krigsmaktens centrala förvaltningsmyndigheter och gemensamma institutioner (jfr SOU 1946: 91 s. 148—149) och vidare de fristående förvaltningar som på senare år har tillkommit inom militärområdena och Gotlands militärkommando.

Förslaget upptar sålunda, utom garnisonschef, cheferna för krigsmaktens centrala förvaltningsmyndigheter, gemensamma institutioner och gemensamma utbildningsanstalter, chef för tyg-, tygverkstads- eller intendenturförvaltning inom militärområde och militärkommando samt chef för anstalt som lyder under central förvaltningsmyndighet. I sammanhanget kan anmärkas, att souscheferna vid vissa centrala förvaltningsmyndigheter som har bestraffningsrätt enligt 1956 års bestraffningsrättskungörelse har utgått ur organisationen. Frågan om bestraffningsrätt för cheferna för sådana utbildningsanstalter som finns vid försvarsgrenarna och som alltså inte är gemensamma för krigsmakten behandlas i det följande under *punkt 5*.

Nuvarande bestämmelser i *punkt 2* har i förslaget flyttats till *punkt 4*. Under *punkt 2* har i stället tagits in en allmän föreskrift om bestraffningsrätt för personalkårschef och chef för förband enligt krigsmaktens indelning i fred. Sistnämnda förband redovisas i tabell 1 vid 1966 års kungörelse om krigsmaktens indelning i fred och Sveriges militärterritoriella indelning. Bestämmelserna om bestraffningsrätt för förbandschef finns f. n. i 12 § under punkterna 2—4.

Under *punkt 3* anges i förslaget att bestraffningsrätt tillkommer, utom chef för fartygsförband eller fartyg, chef för luftförsvarssektor, chef för marint bevakningsområde och chef för örlogsdepå. De båda sistnämnda befattningshavarna upptas nu i 1956 års bestraffningsrättskungörelse.

Nuvarande bestämmelse under *punkt 4* om bestraffningsrätt för sektionschef m. m. vid kustartilleriförsvaret har fått utgå. I förslaget har i stället, med vissa redaktionella ändringar, förts in de bestämmelser om bestraffningsrätt för chef för kommendering och chef för detacherad avdelning som nu finns under punkterna 1 och 2.

Enligt *punkt 5* i nuvarande lydelse tillkommer bestraffningsrätt annan

befattningshavare vid krigsmakten än som har nämnts under 12 § och föregående punkter av 13 § första stycket i de fall Kungl. Maj:t bestämmer. Med stöd härav har särbestämmelser utfärdats i 1956 års bestraffningsrättskungörelse och i kungörelsen den 13 januari 1967 (nr 18) om svensk beredskapsstyrka för FN-tjänst. Kungl. Maj:t bör också i framtiden ha befogenhet att utfärda särbestämmelser beträffande bestraffningsrätten. Enligt min mening bör bl. a. frågan huruvida bestraffningsrätt skall tillkomma chefer för utbildningsanstalter, som finns vid de olika försvarsgrenarna och som alltså inte är gemensamma för krigsmakten (jfr punkt 1), prövas av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall.

Andra stycket.

Stycket är oförändrat. Om befattningshavare som avses i 13 § första stycket har lägre grad eller tjänsteklass än regementsofficer och alltså enligt vad som där sägs inte kan utöva bestraffningsrätt, får försvarsgrenschef enligt paragrafens andra stycke uppdra åt annan befattningshavare av lägst sådan grad eller tjänsteklass att, utan hinder av att denne inte har befälsrätt över den personal som det är fråga om, utöva bestraffningsrätt över personalen. Skulle ett sådant uppdrag medföra avsevärd olägenhet, får försvarsgrenschefen — om det lämpligen kan ske — anförtro bestraffningsrätten åt befattningshavare med lägst kaptens grad eller tjänsteklass.

Tredje stycket.

De befogenheter som enligt andra stycket tillkommer försvarsgrenscheferna bör utnyttjas restriktivt (jfr prop. 1948:216 s. 110). Jag anser mig därför inte kunna biträda från militärt håll framförda önskemål om att befogenheterna också skall tillkomma lägre befattningshavare än försvarsgrenschef. Däremot finner jag det böra beaktas, att åtskilliga befattningshavare som är bestraffningsberättigade enligt 13 § första stycket inte lyder under försvarsgrenschef. När det gäller dem anser jag att det bör ankomma på överbefälhavaren att meddela erforderliga förordnanden enligt andra stycket. Bestämmelser om detta har tagits in som ett tredje stycke i 13 §.

17 §.

Enligt denna paragraf kan Kungl. Maj:t förordna om viss utsträckning av bestraffningsrätten under beredskapstillstånd och krig.

Från planläggningssynpunkt är det lämpligt att här avsedda förordnanden får meddelas redan innan ett skärpt läge inträder. Med hänsyn härtill har ordalagen i paragrafen jämkats.

18—20 §§.

Dessa paragrafer innehåller vissa bestämmelser om auditör.

Departementsutredningen har menat, att militära rättegångslagen bör innehålla endast de grundläggande bestämmelserna om auditörsorganisationen. Den föreslagna decentraliseringsbestämmelsen anser utredningen närmast höra hemma i instruktionen. Bestämmelserna om krigsplacering av auditör m. m. bör enligt utredningens mening också inflyta i instruktionen. Utredningen har vidare föreslagit, att nuvarande bestämmelse i 18 § om auditörs verksamhetsområde skall utgå ur lagen. Under remissbehandlingen har föreningen Sveriges auditörer hemställt att auditörens verksamhetsområde anges på sätt som skett i nu gällande lag.

Jag delar uppfattningen, att auditörens verksamhetsområde bör anges i militära rättegångslagen. Någon ändring i 18 § i lagen anser jag därför inte böra vidtas.

Enligt min mening bör, som också departementsutredningen föreslagit, militära rättegångslagen liksom f. n. innehålla endast de grundläggande bestämmelserna om tillsättning av auditör. Bestämmelserna bör liksom hittills finnas i 19 §. Där föreskrivs sålunda som ett första stycke enligt förslaget, i överensstämmelse med vad jag har anfört i den allmänna motiveringen, att auditör med tjänstgöring i krigsmaktens fredsorganisation eller vid svensk beredskapsstyrka för FN-tjänst förordnas av Kungl. Maj:t och att annan auditör förordnas av överbefälhavaren. Vidare föreskrivs att vice auditör, som vid förhinder för auditören träder i hans ställe, förordnas i motsvarande ordning. Som ett andra stycke upptas i förslaget, att endast den som uppfyller villkoren för utövande av domarämbete och har avlagt domared får tjänstgöra som auditör. Denna bestämmelse innebär endast en redaktionell jämkning i vad som gäller f. n. Slutligen innehåller förslaget som ett tredje stycke nuvarande bestämmelse, att rättegångsbalkens regler om jäv mot domare i tillämpliga delar gäller i fråga om auditör.

I ett nytt andra stycke av 20 § tas i förslaget upp bestämmelse om att Kungl. Maj:t utfärdar närmare bestämmelser om auditör. Bestämmelsen innebär inte någon nyhet i sak. Den har delvis sin motsvarighet i nuvarande 19 § andra stycket.

66 §.

I paragrafen anges vilka befattningshavare vid krigsmakten som har tillrättavisningsrätt.

I paragrafens *första stycke* föreslås ingen ändring.

I *andra stycket* har den nuvarande föreskriften, att tillrättavisningsrätt tillkommer chef för bataljon eller däremot svarande avdelning vid armén eller marinen, chef för division eller däremot svarande avdelning vid flyg-

vapnet samt chef för örlogsdepå ändrats till att avse chef för bataljon eller däremot svarande avdelning.

Uttrycket manskap i *tredje stycket* motsvaras numera av »underbefäl och meniga». Vidare har den ändringen vidtagits att tillrättavisningsrätt helt allmänt har tillagts chef för utbildningsanstalt vid krigsmakten. Den nuvarande begränsningen till »chef för skola som tillhör visst förband inom krigsmakten» har sålunda inte ansetts böra bibehållas. Ur uppräknigen av vilka som har rätt att ålägga tillrättavisning har kasernbefälhavare vid flottan och chef för ekipagesektion på flottans varv fått utgå. Slutligen har föreslagits ett tillägg till detta stycke, som öppnar möjlighet för Kungl. Maj:t att ge annan befattningshavare vid krigsmakten än sådan som nämns i ifrågavarande paragraf befogenhet att ålägga tillrättavisning (jfr 13 § första stycket 5.).

Hemställan

Jag hemställer att lagrådets utlåtande över förslaget till *lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472)* inhämtas för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

**Departementsutredningens förslag till lag om ändrad lydelse av 18 och 19 §§
militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472)**

Härigenom förordnas, att 18 och 19 §§ militära rättegångslagen skall er-
hålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

18 §.

För att biträda bestraffningsbe-
rättigade befattningshavare *vid hand-
läggningen av disciplinmål och i öv-
rigt i de hänseenden, varom i denna
lag eller eljest är föreskrivet*, skola
finnas auditörer.

För att biträda bestraffningsbe-
rättigade befattningshavare skola
finnas auditörer och ersättare för
dessa.

*Auditörer förordnas, envar hos
en eller flera bestraffningsberättiga-
de befattningshavare, i den omfatt-
ning Konungen bestämmer. Är ej
auditör förordnad hos viss befatt-
ningshavare, skall den auditör vara
behörig, som förordnats att biträda
närmast högre bestraffningsberätti-
gade befattningshavare.*

*Instruktion för auditör utfärdas
av Konungen.*

19 §.

Auditör förordnas av Konungen.

*Där så anses erforderligt förord-
nar Konungen vice auditör att vid
förhinder för auditören träda i hans
ställe. Konungen meddelar ock när-
mare bestämmelser om beviljande av
ledighet och förordnande av vikarie
för auditör.*

*Auditör må endast den vara som
uppfyller villkoren för utövande av*

*Endast den som uppfyller villko-
ren för utövande av domarämbete*

(Nuvarande lydelse)

domarämbete. *Innan* auditör inträder i tjänstgöring skall han hava avlagt domared.

Vad i rättegångsbalken är stadgat om jäv mot domare skall i tillämpliga delar gälla i fråga om auditör.

(Föreslagen lydelse)

och har avlagt domared får tjänstgöra såsom auditör.

Rättegångsbalkens regler om jäv mot domare gälla i tillämpliga delar i fråga om auditör.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 25 mars 1968.

N ä r v a r a n d e:

f.d. justitierådet LIND,
justitierådet ALEXANDERSON,
regeringsrådet RINGDÉN,
justitierådet WESTERLIND.

Enligt lagrådet den 22 mars 1968 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 16 februari 1968, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472)*.

Förslaget, som finns bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn C. I. Skarstedt.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Ingrid Hellström

*Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 april
1968.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets utlåtande över förslag till *lag om ändring i militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472)*.

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat lagförslaget utan erinran och anför. Vissa mindre, redaktionella jämkningar bör vidtas i lagförslaget. Bl. a. bör det föreslagna andra stycket av 20 § flyttas till 19 § och där bilda ett fjärde stycke.

Föredraganden hemställer att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga lagförslaget med angivna ändringar.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten